

Bedrijvigheid

Bedrijven en banen concentreren zich in de drie Randstadprovincies. Flevoland heeft de hoogste groei aan banen en bedrijven doorgemaakt in de periode 1994–1999. In Zeeland was de groei van zowel bedrijfsvestigingen als banen aanzienlijk minder.

In 1994 had Nederland 668 duizend vestigingen van bedrijven en vijf jaar later 761 duizend. Per jaar zijn er in die periode dus twintigduizend bijgekomen. In ongeveer dezelfde periode – namelijk van herfst 1994 tot eind 1999 – is het aantal banen van werknemers jaarlijks met 180 duizend toegenomen. Het totaal aantal banen steeg met 908 duizend van bijna 5,6 miljoen tot ongeveer 6,5 miljoen.

Concentratie

Het merendeel van die bedrijfsvestigingen en banen bevindt zich in de Randstad. Begin 1999 herbergden Utrecht, Noord- en Zuid-Holland namelijk 45 procent van alle vestigingen van bedrijven in Nederland (44 procent in 1994). Het aandeel van de banen was zelfs groter, zowel in 1994 als in 1999 was dit 48 procent. De grensprovincies van de Randstad, Gelderland en Noord-Brabant, namen 26 procent van alle bedrijfsvestigingen en bijna 28 procent van alle banen voor hun rekening. Daartegenover stonden de drie noordelijke provincies en Zeeland met slechts dertien procent van alle bedrijfsvestigingen en elf procent van alle banen.

Flevoland sterkste groeier

In de verschillende provincies groeide de bedrijvigheid niet in gelijke mate. De sterkste groei trad op in Flevoland, waar het aantal vestigingen van bedrijven met 31 en het aantal banen met 38 procent toenam. Ook in Noord-Holland en Utrecht was de groei hoog. In Noord-Holland nam het aantal bedrijfsvestigingen en banen toe met achttien procent; in Utrecht het aantal bedrijfsvestigingen met zeventien en het aantal banen met 22 procent. Noord-Brabant scoorde ook hoog wat betreft de groei in het aantal banen, namelijk 19 procent. In vergelijking daarmee was de groei van het aantal vestigingen er meer bescheiden:

die lag op het landelijk gemiddelde van 14 procent.

De provincie Groningen is de enige uitzondering op de regel dat het aantal banen procentueel meer is toegenomen dan het aantal vestigingen. De banen stegen er met negen procent, maar de vestigingen met veertien procent. In de overige provincies was de banengroei juist groter dan die van de bedrijfsvestigingen of waren beide groeicijfers aan elkaar gelijk, zoals in Noord- en Zuid-Holland. In die provincies stegen vestigingen en banen met achttien en veertien procent.

Zeeland zwak

In Zeeland bleef de bedrijvigheid het meest achter. Het aantal vestigingen van bedrijven nam daar slechts met zes procent toe, het aantal banen nam toe met zeven procent. Dit beeld van achterblijvende groei treft men er ook aan in de belangrijkste economische sectoren: industrie en bouwnijverheid, commerciële dienstverlening en niet-commerciële dienstverlening. In de industrie en bouwnijverheid bedroeg de groei in de bedrijfsvestigingen in Zeeland maar achttien procent (landelijk 25 procent); in de commerciële dienstverlening elf procent (landelijk achttien procent) en in de niet-commerciële dienstverlening maar vijf procent (landelijk 17 procent). Het aantal banen in de industrie en bouwnijverheid nam in Zeeland zelfs met vijf procent af, terwijl landelijk nog sprake was van een toename van twee procent. In de commerciële dienstverlening was een toename in het aantal banen te constateren van 13 procent (landelijk 25 procent) en in de niet-commerciële dienstverlening van slechts 10 procent (landelijk 16 procent). ◀

Bert Erwich en Mathieu Vliegen